

**ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ
КАТЕДРА ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВИ
КОМУНИКАЦИИ**

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Теодора Радоева Петрова- Иванова,
Софийски университет „Св. Кл. Охридски“

за дисертационния труд на **АСЯ АНГЕЛОВА АСЕНОВА**
на тема **„ИКОНОМИЧЕСКА ЖУРНАЛИСТИКА И НОВИ МЕДИИ“**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално
направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки по докторска
програма „Журналистика“|

Област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки

научен ръководител: доц. д-р Десислава Иванова

Данни за докторантката

Госпожа Ася Асенова се е обучавала като редовен докторант по докторска програма „Журналистика“ към Катедра „Журналистика и масови комуникации“ на Шуменския университет “Епископ Константин Преславски“. Професионалният ѝ път, както личи от автобиографията ѝ, е свързан с академично развитие като хоноруван и щатен преподавател в Катедрата по журналистика и масови комуникации, Факултет по хуманитарни науки на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, била е специалист информационни дейности и комуникации в общината и репортер в медиите. Образованието на г-жа Асенова е в областта на комуникациите, икономиката и маркетинга. Това ѝ позволява да има задълбочен аналитичен поглед върху темата на дисертационния ѝ труд. Изследването ѝ има и прокто- приложен характер. Представени са всички документи за защита на дисертационния труд на Ася Асенова. Ася Асенова е била редовен докторант към катедра „Журналистика и масови комуникации“ на ШУ, отчеслина е с право на защита със Заповед на Ректора на ШУ РД-10-496 от 27.06.2019. Преминала е успешно вътрешна защита в катедрата и е представила дисертационен труд, автореферат, и публикации за защита пред НЖ. Мога да кажа, че дисертационният труд и автореферата отговарят на общоприетите изисквания за такъв

вид разработки, а представените документи показват, че е спазена процедурата по обучение и защита на докторантката.

Актуалност на темата на дисертацията

Трудът е посветен на формулираната в заглавието тема - „Икономическа журналистика и нови медии“. Актуалността и значимостта на темата на дисертацията на Ася Асенова се състои в очертаване на отразяването на един от най-важните обществени сектори - икономиката и влиянието на новата дигитална комуникационна среда върху създаване и разпространяване на от финансова, банкова и икономическа информация. Намирам за удачен подходът ѝ - от общото към частното, а именно от общото изясняване на понятията и същността на протичащите процеси в областта на журналистиката в следствие на дигитализация на средата. Докторантката е насочила вниманието си към начина, по който медиите и информационните навици на реципиентите се променят заедно във „все по-комплицирано и динамично дигитално пространство“.

В Увода на представения труд, съобразно изискванията за подобен род текст, е направено описание на структурата на текста, включена е обосновката за избор на темата, актуалността и значението на направеното изследване. Дисертационният труд отговаря на формалните изисквания за дисертация за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Той е в обем от 207 страници и библиография с 217 информационни източника. Източниците са коректно цитирани в текста. Авторефератът е оформен изцяло според изискванията на ЗРАСРБ и отразява съдържанието на дисертационния труд. Дисертацията е систематизирана в три глави, увод, заключение и библиография. Приложен е списък на публикациите, които са свързани с темата на дисертационния труд. Докторантката е приложила справка за основните научни и практико-приложни приноси. Структурата на изследването следва вътрешната логика на текста, а главите представляват тематично обособени части на труда, очертаващи акцентите на изследването. Изводите и направените констатации са структурирани в края на текста.

Обектът на изследването е ясно дефиниран, а именно “ тридесет и осем онлайн медии – както еквивалентни версии на конвенционални медии, така и изцяло базирани в уеб пространството информационни сайтове. Предмет на изследване са “аспектите, свързани с основни тенденции и проблеми в развитието на икономическата журналистика в специфичната среда на новите медии“. Целта на настоящата разработка, както е написано от Ася, е “да се идентифицират и оценят факторите, които очертават

общественото значение на икономическата журналистика и нейното отразяване в новите медии.“, като са очертани “дефицитите, които, от една страна, са породени от злоупотребата с медийна власт, а от друга – са неминуемо свързани с динамиката и изискванията на работната среда, с редакционната политика на новите медии или със специфични умения и компетентности, необходими за отразяване на икономически теми. “ Приемам твърдението на докторантката, че “Създаването на необективно и некачествено медийно съдържание може да доведе до експанзивно преднамерено или непреднамерено разпространение на фалшиви новини“, а в изследването се проследява „връзката и преплитането“ между икономическа, политическа и медийна власт, особено “при отразяване на казуси от висок обществен интерес“, пише докторантката. Докторантката има своя теза -“ че икономическата журналистика, поставена в контекста на новите медии, е от съществено значение за правилното тълкуване на икономическите процеси, които се случват в едно демократично общество в условия на пазарна икономика и ускорена дигитализация. Всяко отклонение от професионалните стандарти или дефицити в качеството на медийното съдържание оказват негативно въздействие върху аудиторията и правото ѝ на информиран избор“.

В първата глава са представени теоретичните аспекти в развитието на икономическата наука и развитието на икономическата журналистика. В главата се разглеждат още

Във втората глава е отделено място на анализ на дигитализацията на медийната и комуникационна среда и дефиниции и същностни характеристики понятието “ нови медии“, представени и анализирани са комуникационни канали и платформи, както и съществуването и потреблението на онлайн медии, отразяващи банков и икономически сектори. В третата глава е направено проучване на медии, медийно съдържание и медийна икономика в новата дигитална среда. В третата глава е разположено и авторското изследване, като са обособени темите, които се проследяват и влиянието на комуникационната среда при тяхното отразяване. Докторантката е описала коректно ограниченията на изследването.

Оценка на приносите и приносните моменти

Формулираните научните и научно-приложните приноси, съдържащи се в дисертационната разработка са изведени и структурирани. Намирам ги за релевантни, в следствие на направеното в дисертационния труд. Изводите, както и докторантката подчертава, биха могли да бъдат полезни на студенти, специалисти и изследователи в областта на медиите и отразяването на икономическата тематика в медиите. Изследван

е достатъчно голям масив от материали на икономическа тематика, за да бъдат релевантни изводите от изследването. Изследваните онлайн медии и архиви са подбрани по определени критерии, като авторката е приложила авторска методология. Изследвана е промяната на медийната среда, значението на медийната грамотност, и влиянието ѝ върху начина на създаване и разпространение на материали на икономическа тематика. Изведени са теми за отразяване на бюджета, банкова информация и банковото образование и фалшивите новини, медийна и икономическа власт, влиянието на пандемичната обстановка върху икономиката и отразяването му в медиите. Текстът е добре структуриран, главите са балансирани като обем, езикът е професионален и четивен, изводите са релевантни на текста.

Публикации по темата на труда

Представените публикации имат пряко отношение към темата и са свързани със съдържанието на дисертационния труд. Те са със заглавия: “Фалшиви новини и икономическа журналистика“, “ Икономически новини- дефицити и тенденции“, “Езикът на икономическата журналистика“, “ Редакционни политики по време на банкова криза“, “Без памет за Шарл / аферата Шарл-Жан и образът на Рачо Петров в архивите на шуменската периодика/.

Критични бележки и препоръки

Всеки текст може да бъде подобряван и редактиран. Този текст също. Личното ми мнение е, и бих препоръчала на докторантката, ако тя се съгласи, че могат да бъдат обобщени по- големи тематични полета в една преработена бъдеща публикация. Резултатите от този труд могат да бъдат използвани при обучението на студенти. Според мен, текстът ще бъде полезен и интересен за практики и изследователи с направеният анализ на подбраните по различни критерии тридесет и осем онлайн медии, както и обобщеншието но проучените по темата източници, ако текстът бъде публикуван.

Заклучение

Представеният от дисертационен труд, според мен, както по форма, така и по съдържание отговаря на изискванията на ЗРАСРБ за получаването на образователната и научна степен “доктор“ по професионално направление 3.5. “Обществени комуникации и информационни науки“. Представеният труд има приноси моменти и отразява уменията да бъде проведено авторско изследване, да се обобщят изводите, и да бъдат направени препоръки с практико-приложен характер по отношение на писането и

разпространението на материали на икономическа тема чрез дигиталните платформи и новите информационни канали. Дисертацията отразява постигнатото от докторантката в изследването ѝ икономическата тематика в журналистическите материали и характеристиките на средата при разпространението им чрез новите дигитални информационни и комуникационни канали. Затова предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на Ася Асенова образователна и научна степен „доктор“, както и аз самата ще гласувам положително за това.

София, март, 2021

Член на научното жури:

Теодора Петрова

